

Correctievoorschrift VWO

2026

tijdvak 2

Griekse taal en cultuur

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 tot en met 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goedgekeurd worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

Toelichting status correctievoorschrift

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

Verkeer tussen examinerator en gecommitteerde (eerste en tweede corrector)

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

Toelichting aanvullingen op het correctievoorschrift

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking:

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout:

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen. Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de n-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 De onder '2 Algemene regels' geformuleerde bepalingen met betrekking tot een vraag zijn mutatis mutandis ook van toepassing op een kolon.
- 2 Bij de beoordeling van een essayvraag geldt dat, indien het maximum aantal woorden is overschreden, hiervoor geen scorepunt(en) in mindering wordt/worden gebracht.
- 3 Bij de beoordeling van de vertaling moet de score 0 worden toegekend indien in een kolon een ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolon.
- 4 Indien bij de vertaling een aantekening is genegeerd en indien dit heeft geleid tot een onjuiste weergave van het desbetreffende tekstelement, één scorepunt / meerdere scorepunten in mindering brengen, afhankelijk van de zwaarte van de fout en het maximum van het desbetreffende kolon.
- 5 Indien bij de vertaling van een kolon een Grieks woord niet is vertaald en dit woord niet van essentieel belang is voor de betekenis van dit kolon, één scorepunt in mindering brengen, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

4.1 Beoordelingsmodel voor de vragen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 maximumscore 1

De anafora (van πολλῶν in regel 3 en πολλὰ in regel 4) benadrukt de (grote) omvang van de ervaringen (van Odysseus).
Of woorden van overeenkomstige strekking.

2 maximumscore 1

Met ἐταίρους zou er (vanwege het voorafgaande ὥς) een korte lettergreep tussen twee lange staan (en dat kan niet in de dactylische hexameter). / De (lettergreep τὰ van ἐτάριος is kort en de lettergreep τ)αι van ἐταίρους is lang.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- Ja, de Muze wordt geacht te zingen/vertellen / zingt/vertelt (over het onderwerp van het gedicht); het Muzenkoor wordt (ook) geacht te zingen/vertellen / zingt/vertelt (ook over het onderwerp van het gedicht).
- Nee, Homerus wil dat de Muze vertelt (over het onderwerp van zijn gedicht); het Muzenkoor wordt gevraagd in het hart van de dichter te komen / (de dichter) te bezielen/inspireren (om zelf te zingen).
- Nee, Homerus wil dat de Muze vertelt/zingt / het epos maakt; het Muzenkoor moet een epos/lied zingen dat de dichter (al) geschreven heeft / moet de dichter inspireren/helpen om te zingen wat hij geschreven heeft.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

4 maximumscore 1

Met de *Ilias*; dit verhaal gaat ook over een oorlog.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

5 maximumscore 1

(Het perfectum) *πεφευγότες* beschrijft een toestand (als resultaat van een handeling) / het resultaat van een handeling: ontkomen/ontvlucht (zijnd) (aan oorlog/zee) / in veiligheid / veilig (thuis).

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer als betekenis van *πεφευγότες* is genoteerd 'ontkomen/ontvlucht (aan oorlog/zee) zijn (ze) / in veiligheid zijn (ze) / veilig (thuis) zijn (ze)' / '(ont)vluchten'.*

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 1

Agamemnon; hij werd (bij zijn thuiskomst) vermoord (door zijn vrouw / de minnaar van zijn vrouw).

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer alleen geantwoord is ‘Agamemnon; zijn vrouw bleek met een andere man samen te wonen.’*

7 maximumscore 1

een van de volgende antwoorden:

- Nee, met οἱσι φίλοισι wordt/worden Odysseus’ familie/vrienden (en personeel) thuis / op Ithaca bedoeld; met ἐταίρων worden Odysseus’ reisgenoten bedoeld.
- Nee, met οἱσι φίλοισι wordt/worden Odysseus’ familie (en personeel) bedoeld; met ἐταίρων worden Odysseus’ makkers/vrienden/mannen bedoeld.
- Nee, met οἱσι φίλοισι worden personen bedoeld die nog leven; met ἐταίρων worden personen bedoeld die omgekomen zijn.

Opmerkingen

- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer in een overigens juist antwoord de ontkenning impliciet gelaten is.*

8 maximumscore 1

ἥσθιον - ὄλοντο - ἔρυκε - ἰκέσθαι

9 maximumscore 2

de drie volgende antwoorden:

- de makkers van Odysseus (regel 5/9 / 5/6-9)
- (al) de andere Griekse strijders/aanvoerders (die de Trojaanse oorlog en de zeereis overleefd hadden) (regel 11-12)
- Odysseus (zelf) (regel 13/17 / 17-18)

Of woorden van overeenkomstige strekking.

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Afbeelding 1

10 **maximumscore 1**
(ἐν) σπέσσι (γλαφυροῖσι) (regel 15)

11 **maximumscore 1**
(op) het strand / (aan) de kust

Opmerking

Geen scorepunt toekennen wanneer alleen geantwoord is ‘(op) het eiland van Calypso’ / ‘(op) Ogygia’.

Tekst 2

12 **maximumscore 1**
In het Grieks is ῥέζουσι actief; in de vertaling is ‘worden gebracht’ / is het passief.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer geantwoord is ‘In het Grieks heeft ῥέζουσι als onderwerp (βροτῶν,) οἱ / mensen / als lijdend voorwerp ἱερά τε καὶ ἐξάιτους ἐκατόμβας / ‘offers en heerlijke feestofferanden’; in de vertaling heeft ‘worden gebracht’ als onderwerp ‘offers en heerlijke feestofferanden’.*

13 **maximumscore 1**
βροτῶν (regel 101)

14 **maximumscore 1**
het feit dat Hermes de reis (naar Calypso) ondernomen heeft (ondanks zijn tegenzin/onwil)
Of woorden van overeenkomstige strekking.

15 **maximumscore 1**
Voor Calypso kan deze opmerking als waarschuwing gelden; zij houdt Odysseus/iemand gevangen / moet Odysseus/hem/diegene laten gaan.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 1

De andere goden moeten Zeus gehoorzamen (zegt Hermes in de regels 103-104) (en dus staat Zeus boven de andere goden). / Zeus kan de andere goden (zoals Hermes in regel 99 / zoals Calypso in regel 112) bevelen geven (die zij moeten gehoorzamen).
Of woorden van overeenkomstige strekking.

17 maximumscore 1

een van de volgende antwoorden:

- Het lot staat boven Zeus, want met zijn bevel aan Calypso / met zijn bevel om Odysseus te laten gaan, voert Zeus uit / laat Zeus gebeuren wat door het lot is voorbeschikt.
- Het lot is gelijk aan / (eigenlijk/uiteindelijk) hetzelfde als de wil van Zeus, want wat het lot heeft voorbeschikt, is hetzelfde als wat Zeus aan Calypso opdraagt.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

18 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- Ja, want hij houdt een lange inleiding voordat hij pas aan het einde van zijn woorden het slechte nieuws brengt.
- Ja, want hij laat merken hoe naar hij het vindt door te vertellen dat hij geen zin had in deze opdracht, maar dat elke god nu eenmaal Zeus moet gehoorzamen.
- Ja, want hij begint eerst voorzichtig over 'een man' om Calypso langzaam te laten wennen aan de slechte boodschap dat Odysseus naar huis moet.
- Nee, want hij besteedt veel aandacht aan zijn eigen tegenzin en de ellende die Odysseus heeft moeten meemaken, maar hij heeft geen aandacht voor het verdriet dat Calypso allicht zal hebben door zijn bericht.
- Nee, want in een slechtnieuwsgesprek moet je de slechte boodschap meteen brengen en Hermes brengt pas aan het einde de boodschap dat Calypso Odysseus moet laten gaan.
- Nee, want hij zegt bot in regel 112 dat ze Odysseus moet laten gaan en hij heeft geen aandacht voor het verdriet dat Calypso zal hebben.

Tekst 2 en Tekst 1

19 maximumscore 1

De god Helios is verantwoordelijk voor de dood van de makkers (van Odysseus). / Odysseus' makkers waren zelf verantwoordelijk voor hun eigen dood.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 1

Athena was de persoonlijke beschermgodin van Odysseus. / Athena stond aan de kant van de Grieken.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Tekst 3

21 maximumscore 1

νόστου; γυναικός (regel 13)

Opmerkingen

- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'νόστου ἡδὲ γυναικός (regel 13)'.*

22 maximumscore 1

ἐμοί τε καὶ υἱεῖ (τὸν τεκόμεσθα) (regel 61)

23 maximumscore 2

- chiasme 1
- hyperbaton 1

24 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- Ik vind de roekeloosheid van Odysseus' mannen erger, omdat zij een god beledigd hebben; de vrijers hebben volgens de geldende normen gebruikgemaakt van de gastvrijheid van Penelope.
- Ik vind de roekeloosheid van de vrijers erger, omdat hun gedrag jarenlang voortduurde; de roekeloosheid van de mannen van Odysseus was een eenmalige actie.
- Ik vind de roekeloosheid van de vrijers erger, omdat zij opzettelijk misbruik maakten van de zwakke positie van Penelope; de mannen van Odysseus werden waarschijnlijk door de honger gedwongen (een van) de runderen op te eten.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

25 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 1

De verteller kent/vertelt de inhoud van Penelope's overweging/gedachten: hij vertelt (namelijk) dat Penelope twijfelt (of ze haar man op een afstandje zal ondervragen of zal omhelzen/kussen). / De verteller kent (al) de gebeurtenissen: hij vertelt dat Penelope het bovenvertrek verlaat / naar beneden gaat / nadenkt over wat ze moet doen.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Opmerking vooraf

Wanneer in het Grieks bij een zelfstandig naamwoord geen lidwoord of bezittelijk voornaamwoord staat, en dit zelfstandig naamwoord in het beoordelingsmodel met toevoeging van een bepaald lidwoord of bezittelijk voornaamwoord is weergegeven, maar dit in het werk van de kandidaat ontbreekt, 1 scorepunt in mindering brengen (tenzij in het beoordelingsmodel anders aangegeven), met een maximum van 2 scorepunten in totaal.

Kolon 34 (regel 128)

34 maximumscore 1

Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν

(En/Maar) hij bleef/ging op de drempel staan

Niet fout rekenen wanneer in plaats van 'hij' is genoteerd 'Telemachus'.

Niet fout rekenen wanneer ἐπ' οὐδὸν verbonden is met kolon 35.

Kolon 35 (regel 128)

35 maximumscore 1

ἰών,

toen/terwijl hij kwam

Niet fout rekenen: toen/terwijl hij ging

Niet fout rekenen: nadat hij gekomen/gegaan was

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 36 (regel 128)		
36 maximumscore 1	πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπε· en (hij) zei tegen Eurycleia Εὐρύκλειαν Eurycleian λέγω verzamelen/kiezen	0 0
Kolon 37 (regel 129-130)		
37 maximumscore 2	“Μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ εὖνῃ καὶ σίτῳ, Lief moedertje / Geliefde voedster, hebben jullie de vreemdeling/gast gastvrij in (het) huis / het paleis ontvangen met een bed/slaapplaats en voedsel/brood Niet fout rekenen: φίλη mijn Niet fout rekenen: τὸν ξεῖνον hem als gast/vreemdeling Niet fout rekenen: τιμάομαι ontvangen/eren Niet fout rekenen: σίτος graan εὖνῃ in (een) bed εὖνῃ met het bed en/of σίτῳ met het brood/voedsel	1 1
Kolon 38 (regel 130)		
38 maximumscore 1	ἢ αὖτως κεῖται ἀκηδής; of ligt hij zomaar verwaarloosd Niet fout rekenen: αὖτως zoals het/hij was Niet fout rekenen: κεῖται staat hij	
Kolon 39 (regel 131)		
39 maximumscore 2	Τοιαύτη γὰρ ἐμὴ μήτηρ, Want zo(danig) is mijn moeder	
Kolon 40 (regel 131)		
40 maximumscore 1	πινυτή περ ἔοῦσα· hoewel/terwijl ze (juist/zeer) verstandig is	
Kolon 41 (regel 132-133)		
41 maximumscore 1	ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων χείρονα, tot mijn verbazing behandelt ze (in ieder geval / althans) een slechter iemand van (de) sterfelijke mensen respectvol	

Vraag	Antwoord	Scores
42	Kolon 42 (regel 133) maximumscore 2 τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμπει.” maar een voornamer iemand stuurt ze weg / laat ze gaan nadat ze hem beledigd/veracht heeft Niet fout rekenen: τὸν δέ τ' ἀρείον' en een voornamer iemand	
43	Kolon 43 (regel 134) maximumscore 2 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια· (En/Maar) hem sprak (de) zeer verstandige Eurycleia op haar beurt / weer toe/aan	
44	Kolon 44 (regel 135) maximumscore 2 “Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόω. Je kunt haar nu niet, (mijn) kind, onschuldig beschuldigen Niet fout rekenen: Οὐκ ἄν αἰτιόω Je zult/moet/mag (wel) niet beschuldigen / Je zou niet kunnen beschuldigen	
45	Kolon 45 (regel 136) maximumscore 1 Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε Hij dronk namelijk / Want hij dronk (wel) wijn	
46	Kolon 46 (regel 136) maximumscore 1 καθήμενος, terwijl hij (rustig) zat	
47	Kolon 47 (regel 136) maximumscore 1 ὅφρ' ἔθελ' αὐτός, zo lang als hij zelf wenste/wilde Niet fout rekenen: ὅφρ' terwijl ἐθέλω in staat zijn	0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 48 (regel 137)		
48 maximumscore 2	σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι maar/en (het) brood zei hij niet meer te missen / naar (het) voedsel verlangde hij niet meer (hevig), zei hij	
	Niet fout rekenen: σίτος graan Niet fout rekenen: οὐκέτι niet	
Kolon 49 (regel 137)		
49 maximumscore 1	εἴρετο γάρ μιν. dat vroeg ze hem namelijk / want ze vroeg (het) hem	
	Niet fout rekenen: want ze vroeg het Niet fout rekenen wanneer in plaats van 'ze' is genoteerd 'Penelope'.	
Kolon 50 (regel 138)		
50 maximumscore 2	Ἄλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκειτο, Maar toen hij (natuurlijk/dan) aan/over een/de slaappleats / (het) (gaan) slapen en (de) slaap dacht/sprak	
	ὅτε vertaald als bijwoord toen	1
Kolon 51 (regel 139)		
51 maximumscore 1	ἡ μὲν (kolon 52) ἄνωγεν (kolon 52) δμῳῆσιν, beval zij (wel) (aan) (de/haar) slavinnen	
	Niet fout rekenen: ἀνώγω verzoeken	
Kolon 52 (regel 139)		
52 maximumscore 1	δέμνι' (kolon 51) ὑποστορέσαι een/het/zijn bed op/klaar te maken	
Kolon 53 (regel 140-141)		
53 maximumscore 2	αὐτὰρ ὃ γ', (kolon 54), οὐκ ἔθελ' (kolon 55) καθεύδειν, maar hij wilde (in ieder geval / althans) niet slapen/rusten	
	Niet fout rekenen: ἐθέλω in staat zijn	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 54 (regel 140)		
54 maximumscore 2	ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος, (zo)als een volkomen rampzalig en ongelukkig iemand / een volkomen ellendige en ongelukkige	
	Niet fout rekenen: omdat/daar hij (volgens hem) een volkomen rampzalig en ongelukkig iemand / een volkomen ellendige en ongelukkige was πάμπαν verbonden met οὐκ (kolon 53)	1
Kolon 55 (regel 141)		
55 maximumscore 2	ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι in/op een/het/zijn bed en (op) een/het/zijn matras/kussens	
	Niet fout rekenen: ῥήγεα spreiden λέκτροισι (de) bedden λέκτρα huwelijk(sbed) ῥήγεσσι (de) matrassen Wanneer ook λέκτροισι met meervoud is vertaald, deze onjuistheid bij ῥήγεσσι niet meer aanrekenen.	1 0 1
	<i>De regels 142 en 143 staan voorvertaald in de opgave als: 'maar hij ging in het voorhuis op een ongelooide runderhuid liggen onder een schapenvacht; wij dekten hem toe met een mantel'.</i>	
Kolon 56 (regel 144)		
56 maximumscore 1	Ὡς φάτο, Zo sprak ze/zij / Dat vertelde ze/zij	
Kolon 57 (regel 144)		
57 maximumscore 2	Τηλέμαχος δὲ διῆκ μεγάροιο βεβήκει en/maar Telemachus ging (weg) uit de centrale/grote zaal / vertrok uit het vertrek/megaron	
	Niet fout rekenen: μέγαρον paleis/huis/hal μέγαρον allerheiligste	0
Kolon 58 (regel 145)		
58 maximumscore 1	ἔγχος ἔχων. terwijl hij zijn/de/een lans (vast)hield/had / met zijn/de/een speer	

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf.
Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 24 juni.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Homerus, Odyssee 1.1-21
afbeelding 1	https://www.meisterdrucke.us/fine-art-prints/Gerard-Valck/1332482/Hermes-Orders-Calypso-to-Release-Odysseus.html , bekeken op 6 november 2024
tekst 2	Homerus, Odyssee 5.97-115
tekst 3	Homerus, Odyssee 23.52-87; H.J. de Roy van Zuydewijn, Homerus Odyssee: De terugkeer van Odysseus, Amsterdam 2005
tekst 4	Homerus, Odyssee 20.128-145
vraag 3/4	https://static1.squarespace.com/static/582ec919725e25f108ae1138/t/60d246649d6b223fb9cb491a/1624393324053/Batrachomyomachia_comm_Matthew_Hosty.pdf
vraag 18	W.B. Stanford, The Odyssey of Homer, Edinburgh 1974